

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, МАРКЕТИНГУ І ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
Володимир ШЕРСТЮК
_____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

з дисципліни	МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ТА КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ
для студентів	3 курсу та 2 курсу зі скороченим терміном навчання
підготовки	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальності	073 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
факультету	Міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Робоча програма навчальної дисципліни “Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини” підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти спеціальності 073 “Менеджмент ЗЕД” освітньо-професійної програми “Менеджмент”

Розробник : Пляскіна А.І., к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і туризму

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу і туризму

Протокол №1 від 01 вересня 2025 року

Завідувач кафедри

Руслан НАБОКА

Схвалено НМК спеціальності 073 Менеджмент

Протокол №1 від 01 вересня 2025 року

Голова НМКС

Станіслав САВІН

Схвалено науково-методичною радою факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Протокол №1 від 02 вересня 2025 року

Голова

Олена ВОЛКОВА

Узгоджено з навчально-методичним відділом
Реєстраційний номер № 47/035-03.09.2025

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	очна (денна/вечірня) форма навчання	заочна форма навчання
Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування»		
Спеціальність - 073 «Менеджмент»		
Освітньо-професійна програма: «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»		
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)		
Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
Модулів – 1	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	3-й (2-й)	2-й
Індивідуальне завдання: <i>вибіркове, контрольна робота (ЗФН)</i>	Семестр	
Загальна кількість годин - 150	5-й (3-й)	3-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 2;4 год.</i> <i>самостійної роботи студента – 6,2 год.</i>	20 год.	8 год.
	Практичні, семінарські	
	30 год.	8 год.
	Самостійна робота	
	100 год.	114 год.
	Індивідуальні завдання	
	-	20 год.
	Вид контролю:	
	залік	залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50/100;

для заочної форми навчання – 16/134.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» полягає в формуванні у студентів свідомої причетності до поглиблення інтеграції України в світове співтовариство через уміння здійснювати кредитно-розрахункові та валютні операції та опанування необхідних знань із фінансування зовнішньоекономічної діяльності фірм.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

ПРН22. Здатність визначати специфіку принципів та механізму функціонування зовнішньоекономічної діяльності в Україні згідно нормативної бази регулювання ЗЕД.

ПРН27. Здатність аналізувати механізм та особливості міжнародного бізнесу в умовах глобалізаційних процесів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Сутність та структура світової валютної системи. Основні валютні операції на міжнародному рівні

Тема 1. Валютний курс у системі міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій

Визначення валютного курсу. Валютний курс як співвідношення попиту та пропозиції на валютному ринку. Валютний курс як інструмент зв'язку між вартісними показниками національного та світового ринку. Курсові співвідношення валют. Вплив валютного курсу національної грошової одиниці на експортні та імпорتنі операції.

Тема 2. Конвертованість валют

Сутність конвертованості валют. Визначення конвертованості національної валюти, що змінювалося відповідно до вимог світового валютного ринку. Вимоги щодо конвертованості національної грошової одиниці згідно зі статтею 8 Міжнародного валютного фонду. Визначення конвертованості валют з погляду теорії грошей. Ступінь конвертованості валюти та його ефективність. Шкала конвертованості валют: від повної конвертованості до повної неконвертованості та відповідність ступеня конвертованості умовам розвитку суспільства. Види конвертованості валют та їх вплив на структуру економічних взаємовідносин суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 3. Платіжний баланс країни

Характеристика зовнішнього сектору економіки. Експортні та імпорتنі операції, їх вплив на формування попиту та пропозиції іноземної і національної валюти на валютних ринках. Визначення платіжного балансу країни. Ратифікація Україною Угоди про Міжнародний валютний фонд (МВФ). Проблеми укладення платіжного балансу України. Структура платіжного балансу згідно з методикою МВФ.

Тема 4. Еволюція розвитку валютних систем

Поняття валютної системи. Національна та світова валютні системи, їх вплив на стабільність міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.

Тема 5. Валютні операції «спот»

Сутність валютних операцій. Види та класифікація валютних операцій. Визначення курсу «спот». Котирування валюти. Повне котирування валюти. База котирування. Валюта котирування. Процентні пункти котирування валюти. Пряме та непряме котирування валюти. Сторони котирування валют: курс купівлі та курс продажу. Визначення курсу купівлі та продажу валюти за прямим та непрямим котируванням валют. Економічна сутність маржі за котируванням валют. Визначення маржі. Фактори впливу на розмір маржі. Визначення валютного курсу «спот». Поняття крос-курсу валют. Правила визначення крос-курсів валют. Характеристика угод типу «спот». Характеристика угод типу «овернайт». Поняття валютної позиції.

Тема 6. Форвардні валютні операції

Характеристика термінових валютних операцій. Дериватив – похідний фінансовий інструмент. Сутність форвардної валютної угоди. Дата розрахунку за форвардною валютною угодою. Термін виконання форвардної валютної угоди. Характеристика форвардного валютного ринку. Ціна форвардного контракту.

Тема 7. Валютні операції «своп»

Визначення валютної операції «своп». Валютний «своп» і процентний «своп», механізм їх здійснення. Дата валютування по «свопу». Дата закінчення «свопу». Валютний «своп» як база для здійснення фінансового арбітражу. Валютний «своп» «купив-продав». Валютний «своп» «продав-купив». Стандартний валютний «своп». Короткий валютний «своп». Форвардний валютний «своп». Котирування валютного «свопу»: сторона купівлі, сторона продажу. Використання угод «своп».

Тема 8. Операції – валютні опціони та валютні ф'ючерси

Визначення валютного опціону. Ціна виконання валютного опціону. Економічна сутність премії за валютним опціоном. Визначення опціонної премії. Типи валютних опціонів за видами операцій: опціон «кол», опціон «пут». Типи валютних опціонів за терміном виконання: американський та європейський валютні опціони. Типи валютних опціонів за місцем походження. Визначення валютного ф'ючерсу. Порівняння ф'ючерсних, форвардних та опціонних угод. Система гарантій при здійсненні операцій з валютними ф'ючерсами. Ціна ф'ючерсного контракту. Умови виконання ф'ючерсних контрактів згідно з законодавством України. Закриття валютної позиції при здійсненні операції з валютними ф'ючерсами. Міжнародний валютний ринок торгівлі валютними ф'ючерсами.

Змістовий модуль 2. Фінансування зовнішньоекономічної діяльності

Тема 9. Фінансування та кредитування експортно-імпортних операцій

Короткострокові (для фінансування оборотного капіталу) та довгострокові методи кредитування і фінансування експортних та імпортних операцій. Традиційні способи банківського кредитування. Незабезпечений овердрафт у національній валюті. Незабезпечений овердрафт у іноземній валюті. Позики під інкасо. Продаж (передача, перевідступлення) чи купівля банком векселів або чеків. Угода про акредитив – приймання та облік векселів банком. Акцептний кредит. Акцептна кредитна лінія. Акцептно-рамбурсний кредит. Кредитне фінансування під гарантію (середньотермінове, довготермінове). Змішаний кредит, випуск (емісія) єврооблігацій. Проблеми розвитку традиційних методів фінансування та кредитування в Україні.

Нетрадиційні способи банківського та позабанківського фінансування. Експортний факторинг та можливість його проведення в Україні. Форфейтинг як форма кредитування міжнародної торгівлі. Міжнародний лізинг чи оренда товарів з опціоном їх покупки, зустрічна торгівля, випуск (емісія) акцій. Законодавчі умови здійснення фінансування та кредитування експортно-імпортних операцій в Україні.

Тема 10. Система валютних рахунків

Відкриття та ведення валютних рахунків юридичних осіб в українських банках. Загальна схема відкриття валютного рахунку в уповноваженому банку. Структура номера рахунку. Режими ведення валютних рахунків юридичних осіб-резидентів. Порядок обов'язкового продажу підприємствами частини валютної виручки через уповноважені банки.

Відкриття та ведення валютних рахунків юридичних осіб-нерезидентів. Режими ведення валютних рахунків юридичних осіб-нерезидентів. Відкриття та ведення валютних рахунків фізичних осіб в українських комерційних банках. Режим роботи валютних рахунків. Ведення валютних рахунків фізичних осіб.

Сутність кореспондентських відносин між комерційними банками. Форми кореспондентських відносин. Типи кореспондентських відносин. Кореспондентські рахунки. Рахунок «лоро». Рахунок «ностро». Клірингові операції. Кореспондентські відносини в Україні.

Тема 11. Сутність та технологія здійснення міжнародних розрахунків

Способи платежу: готівковий, авансовий, платіж у кредит. Комерційний кредит. Уніфіковані правила з договірних гарантій. Кредитні засоби платежу. Кредитні гроші. Чек, його форма. Положення про чеки. Індосамент. Види чеків. Гарантії по чеках. Вексель. Положення про переказний та простий векселі. Форма векселя. Переказний вексель

(тратта). Трасант. Трасат. Ремітент. Обіг переказного векселя. Акцепт векселя. Аваль. Вексельний індосамент. Форма банківського переказу. Поштові перекази. Телеграфні перекази. Перекази через систему СБІФТ. Основні форми міжнародних розрахунків. Авансовий платіж. Акредитивна форма розрахунку. Види акредитивів. Безвідкличний акредитив. Оплата після відвантаження. Документарне інкасо. Учасники інкасової операції. Уніфіковані правила по інкасо. Документарний акредитив. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів. Торгівля за відкритим рахунком. Ризики при здійсненні міжнародних розрахунків.

Тема 12. Страхування валютного ризику

Міра валютного ризику та обмінний курс. Ризики в міжнародному економічному співробітництві: загальна характеристика та основні види. Умови виникнення валютних ризиків. Операційний, трансляційний та економічний валютні ризики. Власні валютні ризики банків. Основні способи мінімізації валютного ризику у зовнішньоекономічній діяльності.

Методи управління валютним ризиком: внутрішні (засоби запобігання валютного ризику) та зовнішні (засоби нейтралізації наслідків валютних ризиків). Оцінювання валютного ризику. Методи хеджування валютного ризику. Методи короткострокового та довгострокового хеджування валютного ризику. Основні способи мінімізації валютного ризику.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			
		л	п	с.р.		л	п	інд	с.р.
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади наукової організації праці менеджерів ЗЕД									
Тема 1. Валютний курс у системі міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій	12	1	1	10	5				5
Тема 2. Конвертованість валют	12	1	1	10	10	2			8
Тема 3. Платіжний баланс країни	9	2	2	5	5				5
Тема 4. Еволюція розвитку валютних систем	13	1	2	10	12		2		10
Тема 5. Валютні операції «спот»	8	1	2	5	12				12
Тема 6. Форвардні валютні операції	19	2	2	5	14	2	2		10
Тема 7. Валютні операції «своп»	9	2	2	5	10				10
Виконання рубіжної контрольної роботи 1	2		2						
Разом за змістовим модулем 1	70	10	14	50	66	4	4		58
Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти в упорядкуванні роботи менеджера ЗЕД									
Тема 8. Операції – валютні опціони та валютні ф'ючерси	10	2	2	10	14		2		12

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма				заочна форма				
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			
		л	п	с.р.		л	п	інд	с.р.
Тема 9. Фінансування та кредитування експортно-імпорتنих операцій	18	2	4	10	12	2			10
Тема 10. Система валютних рахунків	14	2	4	10	14		2		12
Тема 11. Сутність та технологія здійснення міжнародних розрахунків	24	2	2	10	12	2			10
Тема 12. Страхування валютного ризику	12	2	2	10	12				12
Виконання рубіжної контрольної роботи 2	2		2						
Разом за змістовим модулем 2	80	10	16	50	64	4	4		56
Контрольна робота (ЗФН)					20			20	
РАЗОМ	150	20	30	100	150	8	8	20	114

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено навчальним планом

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Валютний курс у системі міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій Підхід до валютного курсу як інструменту зв'язку між вартісними показниками національного та світового ринку. Поняття, види та чинники формування валютного курсу. Поняття конвертованості валюти. Класифікатор іноземних валют. Вплив валютного курсу національної грошової одиниці на експортні та імпортні операції. Котирування валютних курсів. Основні групи факторів, що впливають на валютний курс. Паритет купівельної спроможності як основа валютного курсу. Державні методи регулювання валютного курсу. Режими валютних курсів. Крос-курс та їх розрахунки. Валютна позиція банків.	1
2	Конвертованість валют Дослідження стану і характеру економічної і валютно-фінансової системи, при якому для власників коштів у національній валюті забезпечується свобода здійснення тих чи інших операцій як у певній країні, так і за кордоном. Поняття конвертованості та види конвертованості валют. Відмінність повної та часткової конвертованості валюти. Різниця між зовнішньою та внутрішньою конвертованостями. Класифікатор іноземних валют НБУ. Неконвертовані валюти та їх приклади.	1
3	Платіжний баланс країни	2

	Дослідження відносин між країнами, що породжують взаємні вимоги і платежі за ними за допомогою платіжного балансу. Характеристика зовнішнього сектору економіки. Експортні та імпорتنі операції, їх вплив на формування попиту та пропозиції іноземної і національної валюти на валютних ринках. Визначення платіжного балансу країни. Проблеми укладення платіжного балансу України. Структура платіжного балансу згідно з методикою МВФ. Баланс поточних операцій. Баланс руху капіталу. Баланс офіційних розрахунків, напрями руху валютних резервів країни. Дефіцит та профіцит платіжного балансу, його вплив на валютний курс національної грошової одиниці.	
4	Еволюція розвитку валютних систем Дослідження еволюції розвитку та сучасного стану світових валютних систем. Поняття валютної системи. Національна та світова валютні системи, їх вплив на стабільність міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій. Система фіксованих валютних курсів. Сутність міжнародної валютної системи «золотий стандарт». Механізм регулювання валютних курсів, механізм автоматичного врегулювання платіжного балансу за системою «золотого стандарту». Підтримка рівноваги валютних курсів за Бреттон-Вудською валютною системою. Причини та процес утворення євродоларів та євровалютного ринку. Перехід світової валютної системи на режим вільно плаваючих валютних курсів. Недоліки та переваги системи плаваючих валютних курсів. Принципи Ямайської валютної системи: встановлення системи плаваючих валютних курсів, демонетизація золота. Причини утворення та механізм функціонування Європейської валютної системи. Етапи введення Єдиної європейської валюти євро.	2
5	Валютні операції «спот» Набуття навичок у проведенні валютних операцій «спот». Сутність валютних операцій. Види та класифікація валютних операцій. Визначення курсу «спот». Котирування валюти. Економічна сутність маржі за котируванням валют. Визначення маржі. Фактори впливу на розмір маржі. Поняття крос-курсу валют. Правила визначення крос-курсів валют. Характеристика угод типу «спот». Характеристика угод типу «овернайт». Поняття валютної позиції.	2
6	Форвардні валютні операції Характеристика і умови проведення форвардних валютних операцій. Характеристика термінових валютних операцій. Сутність форвардної валютної угоди. Характеристика форвардного валютного ринку. Ціна форвардного контракту. Процентний диференціал. Розрахунок теоретичного форвардного курсу. Розрахунок форвардних крос-курсів. Арбітражні форвардні операції.	2
7	Валютні операції «своп» Валютний «своп» і процентний «своп», механізм їх здійснення. Валютний «своп» як база для здійснення фінансового арбітражу. Валютний «своп» «купив-продав». Валютний «своп» «продав-купив». Стандартний валютний «своп». Короткий валютний «своп». Форвардний валютний «своп». Котирування валютного «свопу». Використання угод «своп».	2

	Виконання рубіжної контрольної роботи 1	2
8	Операції – валютні опціони та валютні ф'ючерси Визначення валютного опціону. Визначення опціонної премії. Типи валютних опціонів за видами операцій: опціон «кол», опціон «пут». Типи валютних опціонів за терміном виконання. Типи валютних опціонів за місцем походження: позабіржові та біржові валютні опціони.. Визначення валютного ф'ючерсу. Порівняння ф'ючерсних, форвардних та опціонних угод. Ціна ф'ючерсного контракту. Умови виконання ф'ючерсних контрактів згідно з законодавством України. Закриття валютної позиції при здійсненні операції з валютними ф'ючерсами. Ефективність ф'ючерсних угод. Використання валютних ф'ючерсів.	2
9	Фінансування та кредитування експортно-імпортних операцій Короткострокові та довгострокові методи кредитування і фінансування експортних та імпортних операцій. Традиційні способи банківського кредитування. Незабезпечений овердрафт у національній валюті та іноземній валюті. Позики під інкасо. Продаж чи купівля банком векселів або чеків. Угода про акредитив. Акцептний кредит. Акцептно-рамбурсний кредит. Кредитне фінансування під гарантію. Нетрадиційні способи банківського та позабанківського фінансування. Експортний факторинг та можливість його проведення в Україні. Форфейтинг як форма кредитування міжнародної торгівлі.	4
10	Система валютних рахунків Загальна схема відкриття валютного рахунку в уповноваженому банку. Структура номера рахунку. Режими ведення валютних рахунків юридичних осіб-резидентів. Порядок обов'язкового продажу підприємствами частини валютної виручки через уповноважені банки. Режими ведення валютних рахунків юридичних осіб-нерезидентів. Форми кореспондентських відносин. Типи кореспондентських відносин. Кореспондентські рахунки. Рахунок «лоро». Рахунок «ностро».	4
11	Сутність та технологія здійснення міжнародних розрахунків Способи платежу: готівковий, авансовий, платіж у кредит. Чек, його форма. Індосамент. Види чеків. Вексель. Форма векселя. Переказний вексель (тратта). Акцепт векселя. Аваль. Вексельний індосамент. Форма банківського переказу. Поштові перекази. Телеграфні перекази. Перекази через систему СВІФТ. Основні форми міжнародних розрахунків. Авансовий платіж. Акредитивна форма розрахунку. Документарне інкасо. Документарний акредитив. Ризики при здійсненні міжнародних розрахунків.	2
12	Страховання валютного ризику Міра валютного ризику та обмінний курс. Ризики в міжнародному економічному співробітництві. Основні способи мінімізації валютного ризику у зовнішньоекономічній діяльності. Методи управління валютним ризиком. Оцінювання валютного ризику. Методи хеджування валютного ризику. Основні способи мінімізації валютного ризику. Основні засоби мінімізації валютного ризику коливання валютного курсу для	2

	експортера та імпортера. Способи хеджування валютного ризику, що використовують українські банки.	
	Виконання рубіжної контрольної роботи 2	2
	Разом	30

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено навчальним планом

8. САМОСТІЙНА ТА ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

Обов'язкова самостійна робота студентів передбачає самостійне вивчення окремих теоретичних питань тем дисципліни, а також підготовку до проведення занять в малих групах.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Валютний курс у системі міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій Основні групи факторів, що впливають на валютний курс: економічні, політичні, екологічні, соціологічні. Фундаментальні фактори впливу на валютний курс. Рівень реальних процентних ставок, рівень безробіття, інфляція, стан платіжного балансу країни як фактор впливу на валютний курс. Технічний аналіз прогнозування валютного курсу. Державні методи регулювання валютного курсу. Система валютного регулювання та валютного контролю в Україні.	10
2	Конвертованість валют Вимоги щодо конвертованості національної грошової одиниці згідно зі статтею 8 Міжнародного валютного фонду. Визначення конвертованості валют з погляду теорії грошей. Ступінь конвертованості валюти та його ефективність. Шкала конвертованості валют. Значення конвертованості для розвитку економіки країни. Значення конвертованості для банків, експортерів та імпортерів. Передумови для надання національній валюті України статусу вільної конвертованості.	10
3	Платіжний баланс країни Дефіцит та профіцит платіжного балансу, його вплив на валютний курс національної грошової одиниці. Статистика Національного банку України, Державної митної служби, Міністерства статистики України як основа складання платіжного балансу України. Стан платіжного балансу України.	5
4	Еволюція розвитку валютних систем Складові світового валютного ринку та їх характеристика. Функції валютного ринку. Учасники операцій з валютою: центральні та комерційні банки, дилери, брокери, фірми та приватні особи. Режим валютного курсу гривні.	10
5	Валютні операції «спот» Врегулювання валютної позиції Національним банком України. Сутність та завдання валютного ділінгу. Організаційна підтримка проведення ділінгових операцій. Міжбанківський валютний ринок України. Законодавчі вимоги щодо розвитку валютного ділінгу в Україні. Ділінговий зал та його структура (Front-office). Інформаційне	5

	та ділінгове обладнання. Reuter Dealing 2000. Мова міжнародного ділінгу.	
6	Форвардні валютні операції Арбітражні форвардні операції. Географічний арбітраж. Арбітраж, що заснований на форвардних крос-курсах. Визначення ефективності форвардних угод. Вартість форвардного покриття. Розвиток валютного форвардного ринку в Україні.	5
7	Валютні операції «своп» Техніка здійснення валютного «свопу» для базової валюти. Техніка здійснення валютного «свопу» для валюти котирування. Корегування валютної позиції при застосуванні валютного «свопу». Проблеми розвитку валютного ринку «своп» в Україні.	5
8	Операції – валютні опціони та валютні ф'ючерси Перспективи розвитку ринку валютних опціонів в Україні. Ринкова ліквідність валютних ф'ючерсів. Спекулятивні та арбітражні операції при використанні валютних ф'ючерсів. Необхідність та перспективи розвитку ринку валютних ф'ючерсів в Україні.	10
9	Фінансування та кредитування експортно-імпорتنих операцій Проблеми розвитку традиційних методів фінансування та кредитування в Україні. Міжнародний лізинг чи оренда товарів з опціоном їх покупки, зустрічна торгівля, випуск (емісія) акцій.	10
10	Система валютних рахунків Відкриття та ведення валютних рахунків фізичних осіб в українських комерційних банках. Режим роботи валютних рахунків. Ведення валютних рахунків фізичних осіб. Клірингові операції. Кореспондентські відносини в Україні.	10
11	Сутність та технологія здійснення міжнародних розрахунків Кредитні засоби платежу. Кредитні гроші. Чек, його форма. Положення про чеки. Индосамент. Види чеків. Гарантії по чеках. Вексель. Положення про переказний та простий векселі. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів. Торгівля за відкритим рахунком. Ризики при здійсненні міжнародних розрахунків.	10
12	Страховання валютного ризику Ризики в міжнародному економічному співробітництві: загальна характеристика та основні види. Умови виникнення валютних ризиків. Операційний, трансляційний та економічний валютні ризики. Власні валютні ризики банків. Депозитно-кредитні операції банку з використанням операції «валютний своп». Визначення курсу купівлі та продажу для клієнта банку через проведення валютного «свопу».	10
Разом		100

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи для заочної форми навчання. Завдання контрольних робіт і вимоги до їх виконання наведені в методичних рекомендаціях, які додаються окремо до робочої програми.

Вибіркове індивідуальне завдання передбачає підготовку статті, роботи на конкурс, участь у конференціях, олімпіадах з дисципліни з метою підвищення рейтингу студента і оцінюється до 10 балів.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Дисципліна може викладають як у форматі face-to-face (offline), у дистанційному (online) або у змішаному (blended learning) форматах.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, які використовуються: словесні, наглядні, практичні, пояснювально-ілюстративні, пошукові, дослідницькі, проблемні, аналітично-синтетичні.

Лекційні заняття проводяться у вигляді лекції-візуалізації (форма подачі лекційного матеріалу засобами аудіо- та відеотехніки).

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: активні, інтерактивні (ділова гра, розігрування ролей, аналіз ситуацій, активне програмоване навчання, ігрове проектування).

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Використовують наступні методи контролю: усний, письмовий, комбінований, програмований, дискусійний.

Форми контролю, які використовуються:

Поточний контроль: тестовий контроль; перевірка рішення практичних завдань; перевірка складання конспекту; оцінювання індивідуальних робіт; оцінювання активності студентів на заняттях, участі в роботі наукових конференцій, підготовці наукових публікацій.

Поточний рубіжний контроль: перевірка рубіжних контрольних робіт; захист контрольної роботи (ЗФН).

Підсумковий контроль: залік.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

- денної форми навчання

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю знань – заліку.

Максимальна кількість - 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни

№ з/п	Вид навчальної діяльності студента	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Сума балів
1.	Аудиторна робота	20	20	40
2.	Самостійна робота	20	20	40
3.	Рубіжний контроль	10	10	20
	Поточна успішність (всього)	50	50	100
	Залік			100

- заочної форми навчання

Оцінювання знань студентів заочної форми навчання здійснюється на основі результатів виконання контрольної роботи та заліку за 100-бальною шкалою оцінок.

Схема нарахування балів, які отримують студенти заочної форми навчання з навчальної дисципліни

№ з/п	Вид роботи	Сума балів
1.	Виконання контрольної роботи	15
2.	Захист контрольної роботи	25
3.	Разом	40
4.	Підсумковий контроль (екзамен)	60
	Всього балів	100

Переведення балів 100-бальної шкали в національну та європейську шкали здійснюється наступним чином:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності/ Local grade	Оцінка ЄКТС / ECTS grade		Оцінка за національною шкалою / National grade/
90 – 100	A	Excellent	Зараховано / Passed
82-89	B	Good	
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Не зараховано / Fail

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

№ з/ п	Методичні рекомендації	Носії			
		паперові, кількість	електронні носії	в системі дистанцій ного навчання «Moodle»	інші
1	2	3	4	5	6
1.	Силабус дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач: Пляскіна А.І. Хмельницький : ХНТУ, 2025.	-	+	+	-
2.	Конспект лекцій з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач: Пляскіна А.І. Хмельницький : ХНТУ, 2025.	-	+	+	-
3.	Методичні рекомендації і контрольні завдання до виконання практичних (семінарських) занять з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач: Пляскіна А.І. Хмельницький : ХНТУ, 2025.	-	+	+	-
4.	Методичні рекомендації для СРС з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач: Пляскіна А.І. Хмельницький : ХНТУ, 2025.	-	+	+	-

5.	Методичні рекомендації та тематика контрольних робіт для студентів заочної форми навчання з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач: Пляскіна А.І. Хмельницький : ХНТУ, 2025.	-	+	+	-
6.	Засоби з контролю якості знань студентів з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач: Пляскіна А.І. Хмельницький : ХНТУ, 2025.	-	+	+	-
7.	Пакет ККР з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач: Пляскіна А.І. Хмельницький : ХНТУ, 2025.	-	+	-	-

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

№ з/п	Підручники, навчальні посібники	Кількість примірників у бібліотеці або на кафедрі для базової літератури
Базова		
1	Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навчально-методичний посібник / уклад.: К.Ю. Величко, Т.В. Андросова ДБТУ. Харків: 2025. 140 с.	
2	Шеверя, Р. В. Вплив валютно-фінансових та кредитних інституцій на розвиток сучасного Р. В. Шеверя, Д. М. Стебляк // Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / редкол.: М.М. Король (гол. ред.), М.М. Палінчак, Я.П. Дроздовський та ін. Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", 2022. Вип. 43. С. 168–172. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/43_2022ua/31.pdf	
3	Мороз Н.В., Косик В.М. Фінансова допомога Україні від міжнародних партнерів у період війни. <i>Проблеми сучасних трансформацій</i> . № 5. 2022. URL: https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-08-01	
4	Світова фінансова система: навч. посіб. / уклад.: О.М. Грубляк, С-246 Е.О. Юрій. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2023. 217. 368 с.	

5	Тоцька О. Зовнішня торгівля товарами України з Польщею, Румунією, Словаччиною та Молдовою: аналіз і прогнозування. <i>Економічний часопис Волинського національного університету ім. Лесі Українки</i> . 2022. № 2 (30). С. 90–98.	
Допоміжна		
6	Миценко І.М., Бабець І. Г. Стратегічні пріоритети підвищення ефективності зовнішньої торгівлі України в умовах глобальних викликів: монографія. Кропивницький:ЦНТУ, Поліграф-Сервіс, 2023. 350 с.	
7	Totska O. Ukraine-EU: analytical assessment of international trade in services. <i>Економіка і регіон</i> . 2023. № 4 (91). С. 108–117.	
8	Totska O. Foreign trade in goods of Ukraine with EU countries: value dimension. <i>National Interest</i> . 2023. Vol. 3. No. 11. P. 1–15.	
9	Величко, К.Ю. (2025). Макроекономічна політика України в контексті євроінтеграції: виклики воєнного часу та стратегічні пріоритети. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наук. пр. Харків : ДБТУ, 1 (37) С.56-69. URL: https://biotechuniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2025/06/zb-npr-econ-strat-01-2025.pdf	
10	А. В. Бурковська, Т. І. Лункіна, Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посіб. Миколаїв : МНАУ, 2012. 247 с.	
11	Величко, К.Ю., Рачкован О.Д. (2025). Стратегічне партнерство України: концептуальні засади та сучасні реалії. <i>Економічний простір</i> , 198. DOI: https://doi.org/10.30838/EP.198.15-22	
12	Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів: колективна монографія (2022). За ред. О. А., Довгаль. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 528 с	
13	Славюк, Н.Р., Грішнова, О.А., Глущенко, С.В. (2022). Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Київ: НаУКМА, 206 с.	
14	Статівка, Н.В., Величко, К.Ю., Тимохова, Г.Б. (2023). Бізнес економіка. Мікроекономіка, макроекономіка, публічні фінанси: наочний навчальний посібник. Х., ХГУ «НУА», 408с. URL: http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/2548	

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1.Банківські новини [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.banker.com.ua>
- 2.Журнал «Бізнес» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.business.ua>
- 3.Журнал «Експерт-Україна» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.expert.ua>
- 4.Газета «Ділова столиця»[Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.dsnews.com.ua>
- 5.Газета «Коммерсант-Україна» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.kommersant.ua>
- 6.Журнал «Компаньон» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.companion.ua>
7. Газета «Контракти» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.kontrakty.com.ua>
- 8.«Українська інвестиційна газета» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.investgazeta.net>
- 9.Українська мережа новин «Korrespondent.net» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.korrespondent.net>